



**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-6/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 9 kwietnia 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez wyborców gminy Trzyciąż (mieszkańców sołectwa Glanów) od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-4/18, dotyczącego rozpatrzenia skargi wyborców gminy Trzyciąż na podział tej gminy na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu oraz na podział na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Komisarza Wyborczego w Krakowie.

Uzasadnienie

Rada Gminy Trzyciąż uchwałą Nr XLIX/390/2018 z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie: podziału Gminy Trzyciąż na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Trzyciąż (mieszkańcy sołectwa Glanów).

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Krakowie, postanowieniem z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-4/18, oddalił skargę.

W dniu 4 kwietnia 2018 r. wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej, w ustawowym terminie, odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-4/18, wniesione przez wyborców gminy Trzyciąż (mieszkańców sołectwa Glanów).

W odwołaniu zarzucono przede wszystkim, że:

- 1) przyjęty przez Radę Gminy Trzyciąż podział gminy na okręgi wyborcze „dyskryminuje jej północnowschodnią część”, w szczególności sołectwa (Ściborzyce, Małyszyce, Imbramowice, Glanów, Porąbka, Sucha i Podchybie), ze względu na ustaloną liczbę mandatów przypadających dla tych sołectw (4);
- 2) dokonano podziału bez konsultacji z mieszkańcami gminy;
- 3) dokonując podziału:
 - a) nie zachowano zbliżonej liczby wyborców na jeden mandat,
 - b) nie zapewniono mandatu sołectwu Glanów (norma 0,86) i tym samym pozbawiono jego mieszkańców reprezentacji w Radzie Gminy Trzyciąż (zwracając przy tym uwagę na różnice infrastrukturalne pomiędzy sołectwem Glanów i połączonym z nim sołectwem Porąbka),
 - c) nie uwzględniono więzi historycznych i kulturowych łączących sołectwa Glanów i Imbramowice,
- 4) stworzono „nadreprezentację” dla sołectwa Jangrot przyznając mu 3 mandaty.

Poza tym wnoszący odwołanie wskazali na możliwość innego, według nich lepszego, połączenia ze sobą sołectw Podchybie i Porąbka oraz sołectw Zagórowa i Milonki.

Ponadto skarżący skrytykowali postępowanie Komisarza Wyborczego w Krakowie dotyczące rozpatrzenia ich skargi, wskazując, że nosi ono „znamiona nonszalancji władzy”, zaznaczając przy tym jednocześnie, że według nich, sołectwo Porąbka nie graniczy z sołectwem Trzyciąż, do którego części zostało przyłączone. Wnoszący odwołanie wskazują nadto, że stosunek Komisarza Wyborczego w Krakowie do życiowych interesów sołectwa Glanów jest niewłaściwy i lekceważący.

Państwowa Komisja Wyborcza Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

W gminie Trzyciąż wybieranych będzie 15 radnych. Stosownie do art. 418 § 1 Kodeksu wyborczego gmina powinna zatem zostać podzielona na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W pkt 7 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo). Poza tym jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej byłaby inna niż 1 (art. 417 § 3 pkt 1 Kodeksu wyborczego).

Gmina Trzyciąż składa się 14 jednostek pomocniczych – sołectw (7 088 mieszkańców). Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych przez jednolitą normę przedstawicielstwa (472,5333) wynika, że:

- 1) sołectwo Jangrot (2,868) – powinno zostać podzielone na 3 okręgi wyborcze;
- 2) sołectwa: Trzyciąż (1,615) i Zadroże (1,792) – powinny zostać podzielone na dwa okręgi wyborcze;
- 3) sołectwa: Głanów (0,857), Imbramowice (0,976), Michałówka (0,982), Milonki (0,665), Porąbka (0,622), Sucha (1,342), Ściborzyce (0,667), Tarnawa (1,253) i Zagórowa (0,652) – co do zasady mogą samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;
- 4) Małyszycy (0,345) i Podchybie (0,366) – nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Ze wstępnego podziału wynika zatem m. in., że sołectwa Małyszycy i Podchybie muszą zostać połączone z innymi, graniczącymi z nimi, sołectwami (pkt 8 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze). Słusznie zatem sołectwo Małyszycy zostało połączone z graniczącym z nim sołectwem Ściborzyce (łącznie 1,012), a sołectwo Podchybie z częścią Trzyciąża (łącznie 0,889). Należy w tym miejscu podkreślić, że mimo tego, że co do zasady nie można tworzyć okręgów wyborczych składających się z jednostki pomocniczej gminy i części innej jednostki pomocniczej gminy, to układ przestrzenny gminy Trzyciąż, w powiązaniu z liczbą mieszkańców

poszczególnych jednostek pomocniczych leżących na obszarze tej gminy, pozwala na połączenie sołectwa Podchybie jedynie z częścią sołectwa Trzyciąż (z którym jak wynika z mapy i informacji Komisarza Wyborczego w Krakowie graniczy) lub ewentualnie z częścią sołectwa Jangrot. Natomiast decyzja w tej sprawie, tj. do którego sołectwa zostanie przyłączone sołectwo niemogące samodzielnie stanowić okręgu wyborczego, należy wyłącznie do rady. Połączenie sołectwa Podchybie z innym niż wymienione sołectwem jest niemożliwe, gdyż utworzenie okręgu wyborczego z sołectwem Sucha, z którym jeszcze graniczy, spowodowałoby powstanie mandatu nadwyżkowego (1,707). Poza tym sołectwo to nie graniczy z żadnym innym sołectwem. Dlatego też działanie Rady Gminy Trzyciąż w tym zakresie było prawidłowe.

Mimo połączenia sołectw Małyszycze i Podchybie odpowiednio z sołectwami Ściborzyce i Trzyciąż, w dalszym ciągu łączna liczba mandatów w okręgach w gminie Trzyciąż (16) była większa od liczby wybieranych radnych w tej gminie (15). Dlatego też, zgodnie z art. 419 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego i pkt 10 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, słusznie mandat nadwyżkowy odjęty został w okręgu, w którym przy wstępnym podziale norma przedstawicielstwa była najmniejsza, tj. w sołectwie Porąbka (0,622). Ze względu na układ przestrzenny gminy, w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych (sołectwo Porąbka graniczy jedynie z sołectwami Glanów i Sucha), sołectwo Porąbka musiało zostać połączone z sołectwem Glanów (łącznie 1,479). Jego połączenie z sołectwem Sucha powodowałoby bowiem powstanie mandatu nadwyżkowego (łącznie 1,963). Natomiast połączenie sołectwa Porąbka z sołectwem Podchybie, o co wnioskuje wnoszący odwołanie, jest niemożliwe, gdyż sołectwa te nie graniczą ze sobą.

Z powyższego wynika zatem, że bezzasadne są zarzuty dotyczące m. in. dyskryminacji północnowschodniej części gminy Trzyciąż, niezapewnienia mandatu sołectwu Glanów oraz stworzenia „nadreprezentacji” dla sołectwa Jangrot, któremu trzy mandaty przysługują ze wstępnego podziału z uwagi na normę 2,868. Ponadto niezasadny jest zarzut niegraniczenia sołectwa Podchybie z sołectwem Trzyciąż.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza również, że przepisy Kodeksu wyborczego nie przewidują wymogu przeprowadzenia konsultacji społecznych w zakresie podziału gminy na okręgi wyborcze oraz konieczności uwzględniania w podziale m. in. więzi historycznych i kulturowych łączących poszczególne sołectwa, a także uwzględniania

kwestii związanych np. z różnicami w infrastrukturze łączonych w okręg wyborczy sołectw. Zagadnienia te mogą być brane pod uwagę jedynie pomocniczo, gdyż rada dokonując podziału musi przede wszystkim uwzględnić regulacji określone w Kodeksie wyborczym, a w szczególności w art. 417 – 419.

Odnosząc się natomiast do zarzutu niezachowania przez Radę Gminy Trzyciąż zbliżonej liczby wyborców na jeden mandat Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że w jednomandatowym okręgu wyborczym współczynnik służący do ustalenia liczby radnych wybieranych w okręgu wyborczym (uzyskiwany przez podzielenie liczby mieszkańców w okręgu wyborczym przez jednolitą normę przedstawicielstwa w gminie) musi zawierać się w przedziale 0,5 – 1,4(9). Jeżeli warunek ten jest spełniony przy jednoczesnym zachowaniu spójności terytorialnej okręgów wyborczych, nie ma podstaw do kwestionowania tego podziału.

Podobnie odnosząc się do zarzutu dotyczącego niewłaściwego i lekceważącego stosunku Komisarza Wyborczego w Krakowie do życiowych interesów sołectwa Glanów, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że nadzór organów wyborczych nad ustaleniami rad w sprawie okręgów wyborczych dotyczy wyłącznie kryterium zgodności z prawem. Państwowa Komisja Wyborcza, ani komisarz wyborczy, nie są uprawnione do podejmowania działań, gdy ustalenia rady są zgodne z przepisami, nawet w przypadku, gdy istnieje możliwość dokonania innego zgodnego z prawem podziału gminy na okręgi wyborcze (np. połączenia sołectw w inny sposób). W związku z tym, zarzuty w powyższym zakresie również są bezzasadne.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w sentencji uchwały.

Z uwagi na to, że odwołanie w części dotyczyło rozstrzygnięcia Komisarza Wyborczego w Krakowie w sprawie uchwały Nr XLIX/391/2018 z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie: podziału Gminy Trzyciąż na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zgodnie z art. 12 § 13 Kodeksu wyborczego od postanowień komisarza wyborczego rozstrzygających skargi na ustalenia rad gmin w sprawie obwodów głosowania nie przysługuje środek prawny. Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza nie jest uprawniona do rozpoznania zarzutów w tym zakresie w trybie odwołania.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Krakowie II
3. a/a